

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/7

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII

0913.1 ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

CATEDRA DE MANAGEMENT ȘI PSIHOLOGIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină

Proces verbal nr. ___ din _____

Președinte, dr. hab. șt. med., conf. univ.

Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină I

Proces verbal nr. ___ din _____

Decanul Facultății dr. șt. med., conf. univ.

Plăcintă Gh. _____

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Management și Psihologie

Proces verbal Nr.15 din 13.03.2018

Șef catedră, dr. șt. med., prof. univ.,

Spinei Larisa _____

CURRICULUM

DISCIPLINA DEONTOLOGIE ȘI PEDAGOGIE MEDICALĂ

Studii licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2018

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/7

I. PRELIMINARII

Cursul *Deontologie și pedagogie medicală* este reprezentat printr-un număr de teme scopul cărora este să ofere cunoștințe studenților despre deontologia actului de relaționare cu pacientul. La fel, de a furniza informații despre posibilitățile de dezvoltare psihologică și morală în plan profesional și cel personal.

În activitatea sa specialistul în asistență medicală deseori se ciocnește cu situații mai speciale precum comunicarea de vești rele, relaționarea cu pacienți dificili, uneori chiar agresivi în care el trebuie să dea dovadă de o bună pregătire de specialitate asociată cu mult tact, răbdare, bunăvoință, delicatețe, empatie, respect, optimism, sinceritate, etc. Mai mult ca atât, asemenea situații fac parte din activitatea zilnică a profesionistului în medicină, indiferent de specialitate, iar posesia abilităților de relaționare eficientă este un *must have* al fiecărui specialist, munca căruia presupune relaționarea cu oamenii.

Relația cu pacientul presupune în primul rând o comunicare, o interacțiune psiho-emoțională, o rezonanță cu pacientul, iar baza teoretică pentru aceste abilități este dezvoltarea și valorificarea la studenți a aptitudinilor de relaționare eficientă, a unei conduite oportune și relevante în activitatea sa.

Drept răspuns solicitărilor de abilități comunicative în profesiunea medicală, cursul *Deontologie și pedagogie medicală* se propune cu o tematică relevantă și anumite sugestii privind deontologia relației cu pacientul și întreaga echipă terapeutică și, în special,

Cursul *Deontologie și pedagogie medicală* are menirea să ajute viitorii specialiști în asistență medicală generală să cunoască aspectul psihologic al profesiei medicale, precum și să-și dezvolte abilitățile de comunicare eficientă în context profesional cât și personal.

Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

De a oferi studenților cunoștințe privind conceptele deontologiei și pedagogiei medicale, precum și de a dezvolta la ei abilitățile de relaționare etică și eficientă la locul de muncă și în plan personal.

Limbile de predare a disciplinei: română

Beneficiari: studenții anului II, sem 4, Facultatea Medicină 1, specialitatea Asistență Medicală Generală

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	U.04.O.032		
Denumirea disciplinei	Deontologie și pedagogie medicală		
Responsabil (i) de disciplină	dr. în psihologie, conf. univ. Mariana Cernițanu		
Anul	II	Semestrul	4
Numărul de ore total, inclusiv: 60			
Curs	15	Lucrări practice	-
Seminare	15	Lucrul individual	30
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- să delimiteze fundamentele conceptuale ale deontologiei și pedagogiei medicale;
- să identifice abilitățile deontologice, ce sunt importante pentru profesarea reușită;
- să cunoască elementele procesului de comunicare eficientă și corectă cu personalul medical și cu pacienții;
- să înțeleagă cauza și principalele tipuri de greșeli de relaționare întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației cu pacientul și eventual cu personalul medical;

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/7	

- să identifice principalele probleme de relaționare ce pot apărea în relația cu personalul medical și cu pacienții.
- **la nivel de aplicare:**
 - să delimiteze cunoștințele teoretice în practica activității profesionale și sociale;
 - să identifice principalele tipuri de strategii de comunicare aplicate în cadrul relației cu pacientul;
 - să desemneze strategia de lucru conform principiului deontologic în relația cu pacientul;
 - să posede metodele de cunoaștere a limbajului corpului în activitatea profesională și în viața cotidiană;
 - să demonstreze abilități de lucru și comportament profesionist în echipă terapeutică;
 - să demonstreze empatie, respect, optimism, sinceritate în activitatea de practică medicală.
- **la nivel de integrare:**
 - să aprofundeze cunoștințele psihologice obținute în contextul viitoarei profesii;
 - să promoveze diverse modalități de susținere morală a diferitor tipuri de pacienți;
 - să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
 - să dezvolte abilități comunicative pentru depășirea barierelor și dificultăților de comunicare;

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului II necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul liceal (educația civică, psihologie);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelor electronice și prezentărilor);
- abilitatea de comunicare, de lucru în echipă, de a juca anumite jocuri de rol determinate de subiectele discutate la seminar;
- calități – toleranță, compasiune, empatie, sinceritate, abilitatea de a auzi și a asculta pe alții.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr.	Tema	C	S	L/I
1.	Obiectul de studiu al deontologiei și pedagogiei medicale. Etica și deontologia profesională medicală: delimitări conceptuale.	4	4	6
2.	Normele comportamentale și implicațiile lor în sfera profesională. Codul etic al profesionistului în medicină. Profesionalism și moralitate la locul de muncă. Aspecte psihologice ale moralității.	2	2	6
3.	Pregătirea etică profesională și personală a asistentului medical generalist. Personalitatea și comportamentul profesionist al asistentului medical generalist în relația cu ceilalți.	2	4	6
4.	Specificul științific și etico-cultural al pedagogiei medicale. Deontologia pedagogică în domeniul medical.	4	3	6
5.	Dimensiunile idealului educațional. Educația pentru schimbarea comportamentului pacientului.	3	2	6
	Total	15	15	30

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Obiectul de studiu al deontologiei și pedagogiei medicale	

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/7

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptele fundamentale ale deontologiei și pedagogiei medicale.• sa demonstreze valori etice în activitatea profesională.• să aplice sisteme personale de valori pozitive.• să integreze în viața cotidiană cunoștințele despre aspectele etice ale îngrijirii pacientului.	Etica și deontologia profesională medicală: delimitări conceptuale. Problema responsabilității în activitatea profesională. Valori și principii etice în nursing. Sisteme personale de valori. Devotament față de profesie. Grijă și afecțiune față de pacienți. Aspecte etice ale îngrijirii (compasiune, competență, conștiință, angajare).
Tema (capitolul) 2. Normele comportamentale și implicațiile lor în sfera profesională.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească noțiunile ce tin de etică, moralitate, binele moral și datoria morală.• să aplice cunoștințele dobândite pentru practicarea profesiei de nursing.• să aplice criteriile de diferențiere a acțiunilor morale, imorale și amorale în raport cu pacientul și echipa terapeutică.• să integreze cunoștințele despre etica profesională.	Codul etic al profesionistului în asistență medicală. Profesionalism și moralitate. Moral-imoral-amoral. Morală creștină și etica profesională. Binele moral și datoria morală. Aspecte psihologice ale moralității.
Tema (capitolul) 3. Pregătirea etică profesională și personală a asistentului medical generalist.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască principalele trăsături de personalitate care asigură o reușită profesională și personală.• sa demonstreze capacități de analiză a comportamentului propriu și a celorlalți.• să aplice în practică cunoștințele despre atribuțiile și responsabilitatea asistentului medical generalist.• să identifice principalele așteptări ale pacienților față de sine ca specialist.	Personalitatea și comportamentul asistentului medical generalist în relația cu ceilalți. Atribuțiile și responsabilitatea asistentului medical generalist. Așteptările pacientului de la asistentul medical generalist.
Tema (capitolul) 4. Specificul științific și etico-cultural al pedagogiei medicale.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească conceptele de bază ale deontologiei în pedagogia medicală.• să cunoască cauzele principale ale conflictelor dintre actorii mediului academic.• sa demonstreze abilități de analiză a erorilor tipice în situații de evaluare.• să integreze cunoștințe despre rezolvarea dificultăților de comunicare simulate prin exersare.	Deontologia pedagogică. Deontologia relației asistent medical generalist-student. Deontologia actului de predare-învățare-evaluare a competențelor profesionale. Tactul pedagogic al asistentului medical generalist. Conflictul dintre actorii mediului academic și strategiile de rezolvare a lui.
Tema (capitolul) 5. Educația pentru schimbarea comportamentului pacientului.	
<ul style="list-style-type: none">• să definească principalele strategii de influență pentru schimbarea comportamentului pacientului.• sa demonstreze abilități de relaționare eficientă cu diferite tipuri de pacienți.• să integreze cunoștințele despre organizarea și taxonomia obiectivelor educaționale în raport cu pacientul.	Dimensiunile idealului educațional: dimensiunea socială; dimensiunea psihologică; dimensiunea pedagogică. Noi orientări în cuprinsul deontologiei profesionale. Organizarea și taxonomia obiectivelor educaționale în raport cu pacientul.

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CS)

CP2. Posedarea cunoștințelor fundamentale despre procesul de relaționare cu pacientul, dobândirea de

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/7

cunoștințe suficiente despre activitatea și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, factorii psihologici și cei sociali.

CP3. Elaborarea planului individualizat de îngrijiri în diverse situații patologice și efectuarea procedurilor terapeutice adecvate pentru realizarea acestuia, precum și aplicarea procedurilor prescrise de medic, în limitele competențelor, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență.

CP4. Planificarea, coordonarea, efectuarea și evaluarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății la nivel individual și comunitar.

CP5. Colaborarea eficientă cu alți profesioniști din domeniul ocrotirii sănătății și asigurarea calității serviciilor medicale în relație cu manoperele, procedeele și tratamentele asociate, bazate pe cele mai bune dovezi disponibile.

COMPETENȚE TRANSVERSALE(CT)

CT1. Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de domeniul științific și didactic, pentru valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în situații specifice, cu respectarea principiilor și a normelor de etică profesională;

CT2. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea eficace în activitățile organizate în echipă.

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și comunicare.

FINALITĂȚI DE STUDIU

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să aplice principiile de derulare a procesului de relaționare cu pacientul și echipa terapeutică;
- să modeleze situații concrete de comunicare și relaționare cu pacientul și cu echipa terapeutică;
- să poată identifica principalele tipuri de greșeli de relaționare mai frecvent întâlnite în cursul instituirii și desfășurării relației cu pacientul;
- să formuleze decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- să aplice diverse modalități de susținere psihologică și morală a diferitor tipuri de pacienți.
- să cunoască și să demonstreze un comportament etic pentru profesarea cu succes în domeniul asistenței medicale.

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea și TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediateca. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție.	1. Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului
3.	Analiza studiului	Alegerea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor problemelor aparute în	1. Analiza, sinteza, generalizarea datelor obținute prin investigare	Pe parcursul

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/7

de caz	studiul de caz. Prognosticul cazului cercetat. Deducerea rezultatului scontat al cazului.	proprie. 2. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	semestrului
--------	---	--	-------------

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate

La predarea disciplinei *Deontologie și pedagogie medicală* sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice sunt utilizate metode tradiționale și moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problematizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, în grup.

Metode de învățare recomandate

- **Observația** - Identificarea elementelor caracteristice unor structuri sau fenomenelor sociale, descrierea acestor elemente sau fenomene.
- **Modelarea** – Identificarea și selectarea elementelor necesare pentru modelarea unor scene de comunicare eficientă/comunicare noneficientă. Imaginarea (grafic, schematic) fenomenului studiat. Realizarea fenomenului respectiv folosind modelul elaborat. Formularea concluziilor, deduse din argumente sau constatări.

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei);

„Brainstorming”, „Multi-voting”, „Masa rotundă”, „Interviul de grup”, „Studiul de caz”, „Tehnica focus-grup”, „Portofoliu”, „Lucru in grup”, „Prezentare”.

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale).

- ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin
 - analiza studiilor de caz
 - realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
 - 1 lucrări de control
 - evaluarea lucrului individual al studentului.

- ✓ **Finală:** colocviu diferențiat

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	B

CD8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 7/7	

9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (vezi tabelul), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

Obligatorie:

1. Crețu, C., Teoria curriculumului și conținuturile educației, Iași, Editura Universității „Al.I.Cuza” 1999.
2. 2. Cucos, C., Pedagogie, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2002.
3. 3. Cucos C., Teoria și metodologia evaluării, Iași, Editura Polirom, 2008.
4. Marcu, V. Maroti, Deontologie pedagogică, Ed. Universitatii Oradea, 1995.
5. Capcelea, V. Etica și conduita umană: Manual pentru instituțiile de învățământ superior. Chișinău: Arc, 2010. 328 p.
6. Capcelea, V. Etica: Manual pentru instituțiile de învățământ superior. Chișinău: Arc, 2003. 240 p.

Suplimentară:

7. Mândăcanu, V. Etica pedagogică. Chișinău: Liceum, 2001. 243 p.
8. Miroiu, M.; Blebea Nicolae, G. Introducere în etica profesională. București: Trei, 2001. 151 p.
9. <http://ro.scribd.com/doc/47768982/Curs-Etica-Profesionala>.
10. <http://www.scribd.com/doc/55837394/Etica-si-Deontologie-Pedagogica>.